

«Gøy på landet, minner i spannet»

Årsplan for Gårdsbarnehagen på Ovelandsneset 2025-28

«Gøy på landet, minner i spannet»

Robuste og trygge barn

Godkjent av samarbeidsutvalget, SU.:

INNHALDSFORTEGNELSE:

- VELKOMMEN TIL OSS, S. 3
- GÅRDSLIV OG FJØSET, S. 4
- FORMÅL MED ÅRSPLANEN, S. 5
- VISJON OG BARNESYN, S. 6
- VERDIGRUNNLAGET, S. 7
- LIVSMESTRING OG HELSE, S. 8
- ET GODT BARNEHAGEMILJØ, S. 9
- OMSORG OG TRYGGHETSIRKELEN, S. 10
- LEK, S. 11
- DANNING, S. 12
- LÆRING, S. 14
- VENNSKAP OG FELLESSKAP, S. 14
- KOMMUNIKASJON OG SPRÅK, S. 16
- FAGOMRÅDENE, S. 17
- PROGRESJON, S. 17
- BARNES MEDVIRKNING, S.18
- FORELDRESAMARBEID, S. 19
- TILVENNING OG OVERGANGER, S. 20
- FØRSKOLEKLUBBEN, S. 21
- DIGITAL PRAKSIS, S. 21
- TRAFIKKSIKKERHET, S. 23
- HMS, BRANNVERN OG FØRSTEHJELP, S. 23
- BARNEHAGENS SAMARBEIDPARTNERE, S. 24
- PERSONALUTVIKLING, S. 24
- PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING, S. 25
- MÅL FOR KVALITETESARBEIDET, S. 26
- VEDLEGG: S.27

VELKOMMEN TIL GÅRDSBARNEHAGEN PÅ OVELANDSNESET

Gårdsbarnehagen ligger i landlige og svært idylliske omgivelser på Ovelandsneset i Froland Kommune. Den ble startet i 2013. Gården og dyra er i privat eie, men barnehagen driftes av Froland kommune. Det er en 1-avdelingsbarnehage, for barn i alderen 1-6 år, med plass til 22 barn. Barnehagen er den minste av barnehagene i Froland Kommune.

Minst en gang i uka går vi på tur. Gjerne til området vårt med gapahuk og bål plass. Der møter vi mange motoriske utfordringer, naturlige og spennende lekeområder som inviterer til undring og fin lek. Vi observerer og undrer oss over endringene i naturen gjennom årstidene. Vi i gårdsbarnehagen tenker at barn er naturlig engasjert i naturen. Vi starter med det nære som fasinere barn, som fugler, insekter, bær og blomster. Gir barna positive opplevelser i naturen, utforske, dyrke, rydder opp etter oss, se at alt som lever og gror har en mening. Får man et forhold til det som lever og gror, tror vi at man også får et ønske om å ta vare på det! I skogen tilbereder vi også mat på bål. Dette liker barna veldig godt.

GÅRDSLIV OG FJØSET

I Gårdsbarnehagen vil vi at barna skal få innsikt i og kunnskap om dyrking av jorda og sammenhengen mellom landbruk, matproduksjon, dyr og natur. Barna skal få innsikt i livets sirkel, fra fødsel til død. De skal få kunnskap om dyra, foring og stell og lære å vise omsorg og respekt overfor dem. Vi har sauer, høner, griser og kaniner. Vi ønsker at barna skal sitte igjen med positive holdninger og kunnskap om dyr, naturen og livet på en bondegård.

Dette får vi til i gårdsbarnehagen ved å:

- så, dyrke og stelle grønnsakene i grønnsakhagen. Barna får her en innsikt i vekstsyklusen fra frø, frøsetting, spire og til grønnsak. På høsten jobber vi med innhøsting og foredling av frukt, bær, grønnsaker og urter. Fra jord til bord står sentralt i mye av det vi gjør i barnehagen
- observerer bønder i deres arbeid på jorda rundt barnehagen og følger endringer på jordene gjennom årstidene.
- fjøshjelperne samler inn egg som spises til lunsj og tilberedes i mange varianter.
- få barna til å delta aktivt i det praktiske arbeidet i fjøset og ha egne ansvarsoppgaver under fjøsstellet. Vi er bevisste på hvordan vi bruker fjøset som en unik læringsarena. Her skjer gode samtaler og mye undring. Fjøsstellet i gårdsbarnehagen viser barn og voksne i samspill der omsorg er en grunnleggende verdi.
- bruke ikt og fagbøker til innhenting av fakta om dyr og natur. Temarelaterte samlingsstunder.
- være bevisste på at i desember reiser grisene til slakt og rundt påsketider fødes nye lam, kaninunger og kyllinger – noen fra hønemor og flere fra rugemaskinen vår.
- være ofte i fjøset, eller i kontakt med sauene på jorden også utenom fjøsvakttida. Vi besøker dyra og prater med dem. Koser og synger.

FORMÅL MED ÅRSPLANEN

Lov om barnehage(barnehageloven) sier i § 2 «Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen, skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.»

Som det står på utdanningsdirektoratets sider, beskrevet som rammeplanen for barnehager, skal barnehagens årsplan vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens, altså kommunens, lokale tilpasninger - til pedagogisk praksis. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Den skal være retningsgivende, men samtidig åpen og fleksibel, for å kunne ta hensyn til barnas interesser underveis i barnehageåret. Årsplanen skal vise hvordan vi i Gårdsbarnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Samt at progresjon tydeliggjøres.

Gårdsbarnehagen har et viktig samfunnsoppdrag med å arbeide for å oppnå kommunens mål. Med FNs bærekrafts mål nr. 3, 4 og 11 har kommunen i kommuneplanens samfunnsdel 2021-33 satt seg mål om god helse og livskvalitet, god utdanning og bærekraftig lokalsamfunn for kommunens innbyggere. For å oppnå målene sine vil kommunen satse på tidlig innsats og tverrfaglig, godt samarbeid mellom virksomheter i det forebyggende og helsefremmende arbeidet. Kommunen vil ha god kvalitet i barnehagene sine, med kompetent personale og kvalitet i arbeidet med systematisk barnehage-hjem samarbeid, nullvisjon for mobbing og god overgang til skolen.

Foreldrene i Gårdsbarnehagen kan medvirke inn i planleggingsarbeidet og årsplanen viser også hvordan vi arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og overgangen til skole. Foreldrene får månedsbrev og månedsplaner som kommer ut hver måned, der tema/fagområdene fra rammeplanen og aktiviteter vil bli presentert nærmere.

Vi i Gårdsbarnehagen dokumenterer i form av blant annet bilder, utstillinger og praksisfortellinger. Hver ettermiddag prøver personalet å formidle dagen for foresatte.

Vi vurderer vårt arbeid for hver måned og ved hvert halvår, dette gjør vi på personalmøtene. Det legges også opp til evaluering av virksomheten i samarbeidsutvalget. Også nærmiljø og barnehagemyndighet blir slik informert om vår virksomhet, som gir muligheter til å fornye og forbedre kvaliteten i barnehagen.

VISJON OG BARNESYN

Felles Visjon for Froland kommunes barnehager er «Gode barndomsminner».

Satsningsområde: Robuste og trygge barn.

Rammeplanen sier at omsorg er en forutsetning for at barn skal oppleve trygghet og trivsel. I barnehagen skal barn gis muligheten til å utvikle tillitt til seg selv og andre, alle barn skal få oppleve å bli sett, respektert og få den støtten de har behov for.

For oss som jobber med barn handler det om å sørge for at barnet blir et trygt lite menneske, med de beste forutsetninger for å håndtere livets opp- og nedturer. Robusthet er styrke og en viss motstandskraft. Robusthet er å kjenne denne styrken sammen med sin begrensning. Det er å lære å si nei i dette hamsterhjulet av evinnelig prestasjon vi lever i. Robusthet er å reise seg igjen, å vite at det ikke er verdens ende å tape i et spill når du er tre år.

Hvordan kan vi gjøre dette:

- Vise barna at vi er glade i dem
- Sette sunne grenser
- Forvente ting av barna (ting du vet de mestrer)
- Gi barna nye, passende utfordringer med jevne mellomrom
- Hjelp barna med å regulere følelsene sine (både gode og vonde)
- Skap positivt klima: le, tull og tøys sammen med barnet
- «Se og bemerk» barna i å gjøre gode ting

VERDIGRUNNLAGET

I følge rammeplanen «skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.»

Videre i rammeplanen av 2017 står det at «det fremgår av barnehageloven § 1 at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-konvensjonen).»

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» **sitat Rammeplanen**

I Gårdsbarnehagen ivaretar vi verdigrunnlaget:

- Vi møter alle med respekt og likeverd. Alle er unike og verdifulle. Vi er en liten barnehage med tid til å se hvert enkelt barn. Alle skal få slippe til med sine tanker og meninger. Her får alle delta og oppleve et fellesskap.
- Vi ønsker at alle barn skal få kjenne på en mening med livet, oppleve mestring, kjenne tilhørighet og trygghet.
- Trivsel, humor og glede. Vi viser varme og omsorg for hverandre og dyra våre.
- Leken er avgjørende for barns utvikling og skal ha en fremtredende plass i barns liv her i barnehagen. Vi vil at alle skal oppleve vennskap og ha noen å leke med.

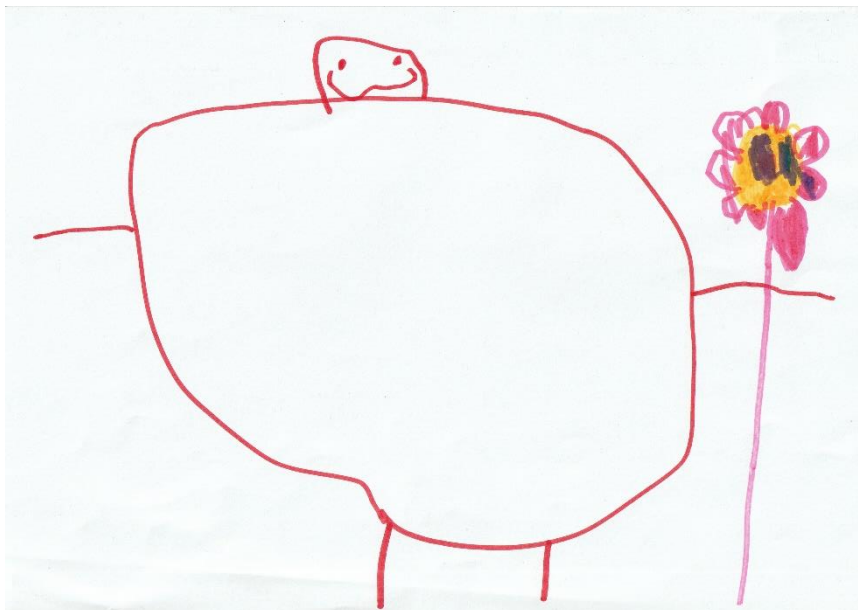
«Gøy på landet, minner i spannet»

- Vi ønsker i det daglig å tilrettelegge for utforskning, nysgjerrighet og undring.
- Bærekraftig utvikling: vi jobber «Fra jord til bord», vi lærer om livssyklusen hos dyrene våre i fjøset. Matavfall blir til dyrefor. Vi gir barna naturopplevelser gjennom årstidene.

LIVSMESTRING OG HELSE

Rammeplanen sier at «Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.»

Gårdsbarnehagens refleksjoner rundt dette:

- Det at vi er en liten barnehage gjør det lettere å se hvert enkelt barn. Vi ser fort endringer i barnets atferd. Undrer oss over disse. Atferd er et språk.
- Barn er forskjellige og må behandles deretter
- Grensetting, for hvem setter vi grenser? Hvordan gjør vi dette med barn som utfordrer oss? balansegangen mellom barns medbestemmelse/ grenser i rutinesituasjoner vi må gjennom som: håndvask, måltid, bleieskift, påkledning
- Vi jobber med følelser som tema

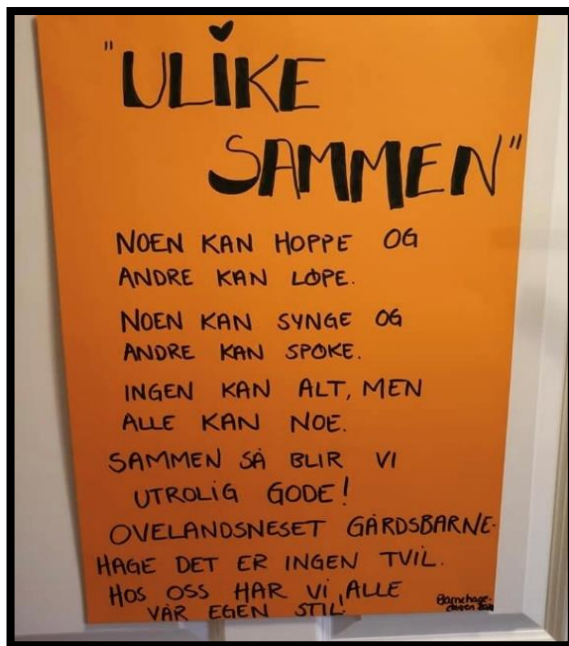
«Gøy på landet, minner i spannet»

- Jobbe med relasjoner.
- Små barn sover ute i vogner, mens større barn «lader» ved å høre en voksen lese bok, eller de ronser eller de ligger i gresset og hører musikk eller fuglekvitring.
- Se Vedlegg: Barn&søvn
- Se Vedlegg: Handlingsplan for å sikre et godt psykososialt miljø i Froland Barnehager
- Se ellers på Udir.no : «Barnehagemiljø»
- Se Barnehageloven kap.VIII; Psykososialt barnehagemiljø, §41+§42+§43

ET GODT BARNEHAGEMILJØ

Vi i gårdsbarnehagen ønsker det beste for barna. Vi ønsker de skal utvikle vennskap, leke og ha det gøy. Vi tenker hele tiden på hvordan vi kan inkludere barna inn i deres egen hverdag hvor de får påvirkning på deres egen barndom. Vi har nulltoleranse for mobbing og krenkende atferd og driver forebyggende arbeid med dette.

Gjennom lovgivning i ny barnehagelov, av 2021, plikter vi i personalet å sikre barnehagebarna et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø. Personalet har aktivitetsplikt om å melde fra om barn blir krenket av andre barn eller av personalet. Froland barnehager har også utarbeidet en handlingsplan om barns psykososiale miljø. (Denne ligger som vedlegg)

En ring av gull, en riktig stor med plass til alle hender. Der ingen er størst, der ingen er minst, der ingen er først, der ingen er sist. Vi holder fast så alle kjenner at ringen er smidd av gode venner

OMSORG OG TRYGGHETSIRKELEN

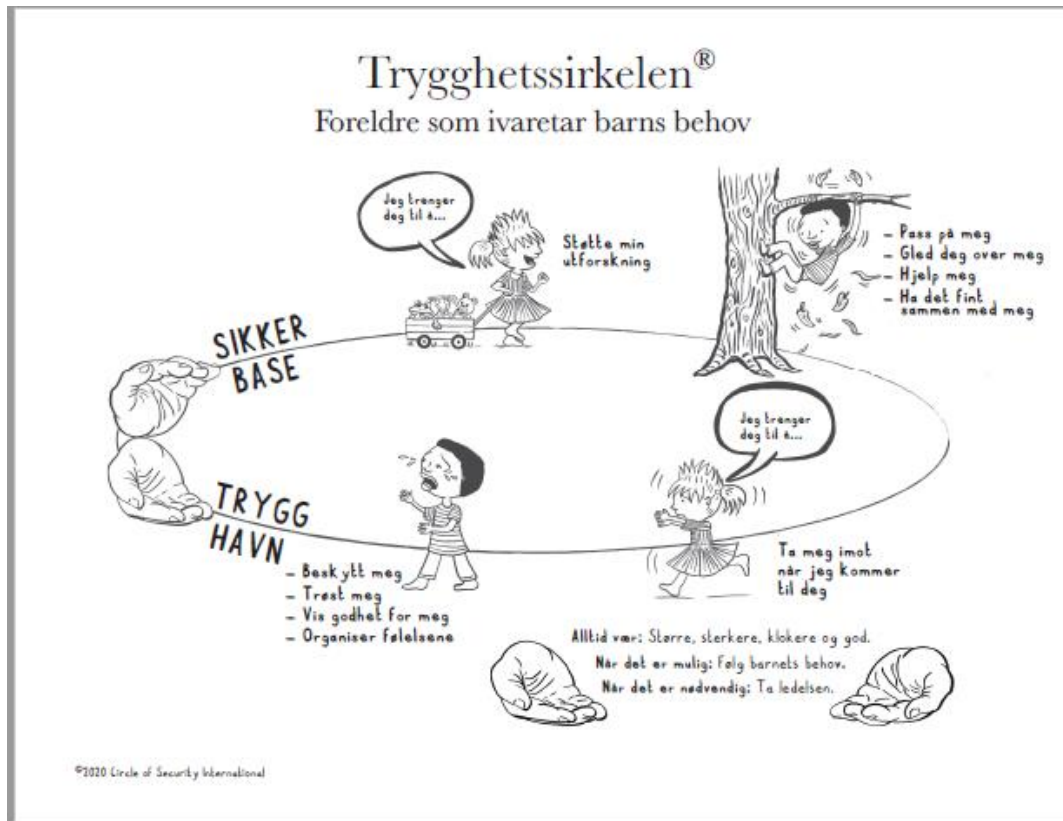
Rammeplanen sier «I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.»

Vi i Gårdsbarnehagen tenker at:

- Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning i nærvær med dyra våre og i relasjoner med personalet og andre barn.
- Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling og læring.
- Omsorg i barnehagen handler både om relasjon mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg, er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse og er et viktig bidrag til et livslangt dannelsesløp.

Vi jobber aktivt ut fra prinsipper fra trygghetssirkelen. Vi som personal skal være en trygg base for alle barna i barnehagen. Vi skal la barna få utforske og utvikle seg, samtidig som vi skal ta imot barn og være ett trygt fang å sitte på om barnet søker dette.

LEK

Rammeplanen sier «Leken skal ha en sentral plass i barns liv i barnehagen. Lekens egenverdi skal anerkjennes». I følge barnekonvensjonen har barn rett til å leke.

Vi i Gårdsbarnehagen tenker at:

- Leken i barnehagen har mange uttryksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet.
- Vi mener at barn som får delta i lek og får venner er grunnlaget for barnas trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse.

- Vi i barnehagen skal legge til rette for variert lek, og innholdet bør inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Vi har mye plass å leke på. Innendørs har vi ulike lekemateriell som inspirerer til konstruksjonslek; som duplo, lego, treklosser og bokstavklosser. Til rolleleken har vi utkleddingstøy, kjøkkenkrok, store puter som kan bygges til slott eller hus, samt dukker/store kjøretøy. Barna får også bruke de små stolene, plastikk kasser og papp-kasser til å få fantasien i bruk. Her utarter det seg hjemmekontor med datamaskin, busser, romskip m.m.
- På uteområdet vårt har vi sandkasse, ronser, buss, sykler og store traktorer som innbyr til mye lek. Vi har et fantastisk, stort og fint klatretre og en lekehytte. Barnehagen vår ligger skjermet til, slik at barna er mye på utsiden av gjerde og sykler. Vi har også en kjempefin garasje, som kan brukes både for å bli litt skjermet fra sterk sol eller regn/snø. Her har vi også mulighet til å spise mat/vaske hendene.
- Leken på turer i nærområdet vårt og til gapahuken vår innbyr til annerledes lek uten for mange materielle leker. Her finnes bare små båter til bruk i bekken- men vi lager også barkebåter, og vi har noen bøtter til lek med vann fra bekken som blir ofte brukt til rollelek.
- Rolleleken i skogen blir annerledes enn på barnehagens område. Her innbyr skogen til klatring, skli, hoppe, balansere- mer fysisk lek med andre ord.
- Vi i personalet skal være tilgjengelig for barn ved å støtte dem, inspirere og oppmuntre barna i deres lek. Dette vil også danne grunnlaget for å sikre at alle barn får gode erfaringer og en god opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i lek.

DANNING

Rammeplanen sier at «Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap.»

Vi i gårdsbarnehagen tenker at:

- Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene. Barn kan tidlig vise at de bryr seg om hverandre, løse konflikter og tar andres perspektiv. De kan ta hensyn og vise omsorg. Dette skjer gjennom kroppslige og språklige handlinger. Opplevelser av egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og tilhørighet i et positivt fellesskap skal prege barnehagen.
- Vi tenker at danning er viktig fordi barna skal bli den beste utgaven av seg selv og få et positivt selvilde. Alle er unike og forskjellige! Og sånn skal man leve i sameksistens.

«Gøy på landet, minner i spannet»

- Danning handler om å utvikle sosial kompetanse, altså lære seg sosiale koder, og kunne forholde seg til andre mennesker på en grei og positiv måte.
- Vi voksne i barnehagen møter barna på en varm og hyggelig måte; Vi hilser og sier navnet på barnet. Vi har mye positiv tilbakemelding på ønsket atferd. Vi veileder barna i samhandling med andre der det trengs. Og vi er trygge og tilstedeværende voksne. Vi lærer å kjenne hvert barn og se deres behov- tolke deres kroppsspråk. Vi viser empati og omsorg som er med i dannelsesprosessen av barnet.
- Vi lærer danning også i fjøset; da husdyra er helt avhengig av oss! Vi må være rolige og forsiktige med dyra.
- I dannelsesprosessen er det mye dialog med barnegruppa og enkeltbarnet, med fokus på trivsel og tilhørighet. Vi bruker «Steg for steg» plakaten som arbeidsredskap og vennebøkene (om Pinnsvin og Kanin) med materiell.
- Personalet styrker barna felles opplevelse av fellesskap, ved å gi dem felles utgangspunkt, gjerne i samlinger.
- I mange hverdagssituasjoner må barna vente på tur og dele. Ved å styrke barns sosiale kompetanse i barnehagen, legger man et godt grunnlag for et livslangt dannelsesløp.

LÆRING

Rammeplanen sier « *I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.* »

Vi i gårdsbarnehagen tenker at:

- Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning.
- Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns egen interesse og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og tema i barnehagen.
- Siden vi er en 1-6 årsgruppe så deltar barna naturlig i egen og andre barns læring. Ved å vise omsorg, ta hensyn, de små har noen å strekke seg etter.
- I fjøset og i skogen, vi lærer gjennom å bruke hele kroppen og sansene.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Rammeplanen sier om vennskap og fellesskap at «*Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.*»

For at alle barna skal oppleve vennskap og fellesskap i Gårdsbarnehagen:

- Er vi voksne bevisste på at lek og gode opplevelser sammen med andre barn skaper vennskap.
- Trygghet skaper arena for relasjonsbygging.
- Vi lar barna få tid og rom til lek, vi legger til rette for lek og lager lekemiljø. Barna får bruke ulike leke materiell.
- Vi er observante, engasjerte og «påskrudde» voksne og spør oss hele tiden; har alle noe å leke med? Personalet vil være tett på konstellasjoner, observere hvordan

barna snakker til hverandre, tolke deres kroppsspråk, og se på roller i leken. Hvis vi ser barn leker alene, tar vi kontakt med barnet og er nysgjerrig på hvorfor. Dersom noe har noe skjedd, så hjelper vi barnet tilbake i lek eller vi hjelper til å løse problemer med andre barn.

- Selv om vi ikke har så stor barnegruppe, deler vi allikevel opp barna i små grupper. Det har vi sett bærer frukter i ulike relasjons bygginger.
- Vi har fokus i samlingene våre både på det å skape felles arenaer/tema som barn kan enes om og leke ut. Ofte bruker vi bøker til dette. Men også ikt kan være støttende. Også samtalene med barna i samlingsstunder er vennsbygging. Her har vi fokus på følelser, empati og konfliktløsning. Barna kommer med gode forslag til det å være en god venn.
- Som verktøy til vennsbygging bruker vi kanin og pinnsvin- vennebøker, og vi bruker steg for steg- plakater
- Personalet støtter og veileder barna i fellesskapet. Ofte går det på å hjelpe barn som strever med lekekoder, inn i lek, slik at vennskap utvikles.
- Fjøsstellet er også en arena for å utvikle vennskap og fellesskap. Barna får en positiv opplevelse i fjøset, sammen med en venn. Det blir øyeblikk med et felles «vi». «Vi var i fjøset i sammen i dag.»
- Turene våre i nærområdet vårt er også fellesskapsbygging. På turene leker barna annerledes og vi ser ofte at relasjonene mellom barna går på tvers av alder.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.»

Vi jobber vi med kommunikasjon og språk:

- Vi voksne må være observante og bekrefter barns uttrykk og samtidig hjelpe å sette ord på deres inntrykk og opplevelser
- Vi vektlegger den gode samtalen, og om det barnet er opptatt av her og nå. Den gode samtalen mellom barn og voksne, og barn seg imellom.
- Vi bruker mye sang, rim og regler, samt høytlesning for å styrke barns språkutvikling. I tillegg bruker barnehagen "snakkepakken" som pedagogisk materiell i samlinger. Her er det konkrete og hjelpemidler som bedre kan vise hva vi forteller om, slik at barnet får ta på og erfare hva det dreier seg om.
- I barnehagehverdagen har vi språkgrupper. Dette er planlagte aktiviteter der språket er i fokus, men på en lekende måte. Vi bruker mye spill og språkaktiviteter som hjelper barna med å høre språket brukt på riktig måte.

Språkplan

Froland kommune har utarbeidet en felles, overordnet språkplan for barnehagene og skolene. Den skal sikre at praksisen i den enkelte barnehage og skole samsvarer med lovverket, nasjonale planer og lokale styringsdokumenter.

Den gjelder barn og unge i alderen 0 - 16 år. Planen fokuserer på språkkompetanse, aktiviteter som styrker språkforståelsen og hvordan en tilrettelegger for et rikt språkmiljø.

Språkplanen skal gi bedre innsikt i og forståelse for språkarbeidet gjennom utdanningsløpet.

Hensikten er å ha en felles kvalitetsstandard for språk-, lese- og skriveopplæringen.

Språkplanen har tre hovedspor:

- Inkludering og medvirkning
- Samarbeid og gode overganger
- Motivasjon og mestring

FAGOMRÅDENE

Rammeplanen sier at : «Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.»

«Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeid med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen.»

De syv fagområdene:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

I Gårdsbarnehagen møter du fagområdene gjennom månedsplanene, men mye av arbeidet i barnehagen er tverrfaglig. Slik at flere fagområder innlemmes i temaarbeid og hverdagslige situasjoner.

PROGRESJON

Ramme planen sier : «Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

Hvert alderstrinn bygger på hverandre. Vi er ansvarlige for å møte og tilrettelegge, planlegge, evaluere og justere vår praksis slik at vi legger til rette for utvikling og progresjon hos hvert enkelt barn.

BARNES MEDVIRKNING

Rammeplanen sier at «Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.»

I gårdsbarnehagen får barna gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet:

- Gjennom samlingsstundene våre, gjennom barnesamtaler og i hverdagen ved å gi verbalt uttrykk sitt synspunkt.
- Vi legger også stor vekt på observasjon av det enkelte barns trivsel. Ut ifra det kan vi igjen legge opp til aktiviteter som er tilpasset det enkelte barnet, eller barnegruppen.
- Vi er en liten barnehage og har gode muligheter til å ta med barnas egne ønsker inn i planleggingen av hverdagen.

FORELDRESAMARBEID

Rammeplanen sier at «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen. Det kreves samtykke fra foreldrerådet dersom foreldrebetalingen settes høyere enn den fastsatte maksimalgrensen.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer.»

Foreldresamarbeid i Gårdsbarnehagen:

Vi ønsker et godt og nært samarbeid mellom barnehage og hjem. Den daglige kontakten ved levering og henting av barna er det viktigste samarbeidet. Kom gjerne til oss om det er noe dere lurer på. Vi har foreldremøte ved oppstart av nytt barnehageår, og gjennomfører foreldresamtaler hver høst og vår. Om det skulle være behov for flere foreldresamtaler, avtales dette mellom de aktuelle foreldre/foresatte og pedagogisk leder.

Familieendringer

Vi ønsker å få beskjed hvis det skjer endringer i familien til barnet. Dette kan for eksempel være alvorlige sykdommer, skilsmisse, flytting etc. Dette er noe som kan påvirke barnets adferd og er derfor nyttig informasjon for oss.

Foreldreråd

Barnehagens foreldreråd består av alle foreldre i barnehagen. Av disse velges det to representanter som skal tale foreldrenes sak i saker som angår barnehagen.

Samarbeidsutvalget

Består av to foreldrerepresentanter, to personalrepresentanter, eierrepresentant og styrer.

TILVENNING OG OVERGANGER

Fra rammeplanen: «Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.»

Oppstart i Gårdsbarnehagen:

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for både barn og foreldre. Vi vil i samarbeid med foresatte bidra til at overgangen blir så trygg og god som mulig. Nye foresatte blir sammen med barnet sitt invitert til besøksdager i mai/juni før de begynner i august. Vi setter opp en plan for de første dagene over når barnet skal komme i barnehagen. Vi råder også foreldrene til å tenke på hvor lange dager barna har i starten, og oppfordrer til at barna ikke har for lange dager. Det er mange nye inntrykk som gjør barna slitne. Trenger barnet flere tilvenningsdager, så legger vi til rette for dette. Vi vil at barna skal oppleve at det å gå i barnehagen er trygt, godt og at de har det moro. En plass der de kan leke, utforske og få oppleve vennskapets verdi.

Aldersblandet avdelingsbarnehage:

Vi er en en-avdelings-barnehage med plass til 22 barn, med aldersblandet barnegruppe fra 1 til 6 år. Barnehagens utforming gir oss løsningen med de minste barna nede i første etasje og de eldste barna over 3 år i andre etasje. De yngste har ofte en annen rytme med spise og sove tider. Samlingsstundene blir derfor delt i 2 barnegrupper. Barna får ta del i fjøsstellet (mest de som er over 3 år), mens de yngste får være med å synge og kose med dyra våre i fjøset.

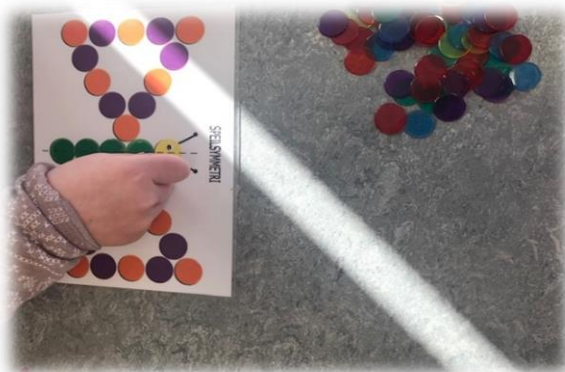

Rammeplanen sier at «De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

FØRSKOLEKLUBBEN

I gårdsbarnehagen har vi skoleforberedende opplegg året før de begynner på skolen. Vi bruker ett opplegg som heter Trampoline, som inneholder oppgaver og aktiviteter som er laget for førskolebarn i barnehagen. Disse aktivitetene er lekbaserte, og gir barna læring gjennom leken. Vi øver på at barnet blir mest mulig selvstendig og klare seg selv til skolestart. I tillegg legger vi vekt på det sosiale, robusthet, vennskap og samarbeid. Eget årshjul for førskoleopplegget kommer til dere med førskolebarn.

Alle barnehagene i Froland har lik "overgangskoffert". Dette er en koffert som inneholder spill, bøker, sanger, leker og aktiviteter som alle Frolands førskolebarn kjenner til og vil gjenkjenne på skolen i 1.klasse.

DIGITAL PRAKSIS

Rammeplanen sier at «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.»

I gårdsbarnehagen:

- Personalet er bevisste på den digitale bruken. Ikt er til hjelp i vårt arbeid. Vi bruker kamera og tar bilder på turer, men vi spør barna om å få lov å ta bilde av dem. Bilder som blir lagt ut på gårdsbarnehagens facebook side er uten ansikter på barna. Dette er av hensyn til personvernloven.
- Personalet er forsiktige med bruken av nettbrett da de fleste barna får veldig mye av dette hjemme. Samtidig skal de ha fått kjennskap til bruk av tastatur og nettbrett før skolestart, da de møter dette allerede i 1.klasse.
- Vi bruker film snutter på nettet, gjerne i samlingsstunder der tema er knyttet opp mot husdyr og gårdsdrift og tema som har innhold til fagområdene.
- Det er stor stas å følge med på web.kamera i fuglekasse. Da kan vi følge med fuglemamma og pappa som mater nyfødte fugler i kassa, ved å se på nettbrettet i barnehagen.
- Det etiske her er at det er mye som kan se barnevennlig ut på nettsider, men som slettes ikke er det. Dette kan vi ha samtale med barn om. Og når personalet skal vise barna filmsnutt, har de alltid gjort forarbeid med å sjekke om det er trygt å vise for barna.
- Personalet må tenke på opphavsretten og på personvernloven.
- Bilder gir oss god dokumentasjon

(Hakkebakkeskogen på lerret i løa i fjøset)

TRAFIKKSIKKERHET

Froland kommune er en trafiksikker kommune.

- Gårdsbarnehaugen tar opp tema om trafiksikkerhet på foreldremøte og i SU- møte (samarbeidsutvalget) på høsten.
- Vi tenker at alle har et ansvar. Når det kommer til porten, er det viktig at den blir lukket ved henting og bringing. Bilmotoren ønsker vi at blir slått av og ikke står på tomgang, samt at det kan være lurt å rygge ved parkering.
- Barnehaugen har utviklet rutiner ved turgåing. Det er alltid en voksen foran og en bak, barna går to og to, og vi ser oss for ved veien og kikker venstre-høyre-venstre, lytter før vi går over. Vi har refleksvester på.
- Barnehaugen bruker «Barnas trafikkklubb» som et trafikkopplegg for barn i barnehaugen. Dette opplegget skal gjøre det lettere og morsommere for barna å lære om trafiksikkerhet.

HMS, BRANNVERN OG FØRSTEHJELP

(Hms=helse, miljø og sikkerhet.)

- HMS utgjør mye i barnehaugen. For barna betyr det å sitte på tripp trapp stoler som blir reguler til barnets ergonomiske høyde. Trappa innendørs er sikret for de minste barna og utendørs er der gjerde rundt utelekeområdet.
- Personalet har et eget årshjul de følger med i hms arbeid. Personalet gjennomgår første hjelpskurs hvert år. De eldste barna har også et pedagogisk opplegg rundt førstehjelp fra «Røde kors» som heter «Henry».
- 2 ganger i året har vi brannøvelse med barna i barnehaugen. Vi har pedagogisk opplegg med barna rundt dette temaet; Brann-bamsen Bjørnis hjelper oss i dette arbeidet.

BARNEHAGENS SAMARBEIDSPARTNERE

- Barnehagen samarbeider med ulike offentlige instanser.
- Familiens hus som består av helsestasjon, spesial pedagoger, barnevern, barnehagekontoret og tverrfaglig ressurs team.
- Fysioterapeutene
- Mobbeombudet
- HABU-habilitetstjenesten for barn og unge
- ABUP-avdeling for barn og unges psykiske helse
- Skolene
- PPT- pedagogisk psykologisk tjeneste
- Tolketjenesten
- BTI-bedre tverrfaglig innsats

PERSONALUTVIKLING

Rammeplanen sier at «Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.»

I gårdsbarnehagen jobber personalet med faglig vurderinger og refleksjoner, som innebærer en hverdags kompetanseheving. Vi bruker nettstedet udir.no som hjelpemiddel til dette arbeidet. Da jobber vi med rammeplanen for barnehager og støtteveiledninger som finnes på nettsiden. Der er også mange webinarer og filmer som er fine å bruke i refleksjonsarbeidet på personalmøtene våre. Slik utvikler vi en lærende organisasjon, ved å vurdere og kvalitetssikre arbeidet vårt.

Det hender vi får hjelp eksternt og går på kurs på planleggingsdagene våre. Det er alltid godt å få faglig påfyll i form av inspirasjon og fellesskapsfølelsen ved å gå på kurs sammen hele personal gruppa.

2 ganger i året har personalet medarbeidersamtaler med styrer. Her følger vi et program som heter «10-faktor». Dette er med å kvalitet sikre organisasjonen.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Fra rammeplanen:

**«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»*

**«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.*

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.»

** Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.*

**Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Det kan også bidra til en åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgaver. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. På denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.*

Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.»

I gårdsbarnehagen:

- Har personalet en viktig rolle som oppvekst- og læringsarena for barn under opplæringspliktig alder. Det er læring i alle slags situasjoner og opplevelser. Dette både i felleskap med andre barn og sammen med voksne. Barn kan lære å ta hensyn til andre, å vente på tur, takle konflikter, møte motgang og å danne vennskap. Samtidig skal barnehagen legge opp til faglige utfordringer og erfaringer. Vi vil støtte

«Gøy på landet, minner i spannet»

barns utvikling ut i fra deres egne forutsetninger og gi det enkelte barn grunnleggende utfordringer. Som gir en naturlig progresjon i utviklingen.

- Observasjoner i det daglige gjør refleksjoner inn i personalgruppa, i det daglige, på personalmøter og planleggingsdager. «Ståstedsanalysen» er et verktøy som brukes til dette arbeidet. Også Vurderingsarbeidet i den enkelte barnehage må bygge på refleksjon og diskusjon som hele personalgruppa er involvert i. «*Ekstern barnehagevurdering*» er et annet verktøy for å vurdere og videreutvikle kvaliteten på tilbudet for barna i barnehagen.
- Barnehagen som en lærende organisasjon: Utviklingsarbeid innebærer endring av praksis og hvordan personalgruppa jobber sammen. For å få til utvikling er det nødvendig å skape kultur for læring.
- Styreren er en viktig pådriver når det gjelder å utvikle barnehagen. I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, kapittel 2, står det blant annet at «Styreren leder og følger opp arbeidet med å planlegge, dokumentere, vurdere og utvikle innholdet i og arbeidsmåtene til barnehagen og sørger for å involvere hele personalgruppa.»

MÅL FOR KVALITETSARBEIDET

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. I loven står det at formålet med barnehagen er som følger:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

(Barnehagelovens formålsparagraf §1.)

VEDLEGG:

- Handlingsplan for å sikre et godt psykososialt miljø i Froland barnehager
- Barn og søvn
- Språkplan

